A close-up photograph of numerous small, vibrant pink flowers, likely cherry blossoms, in full bloom. The flowers are densely packed and fill most of the frame, with some in sharp focus and others blurred in the background, creating a soft, dreamy atmosphere. The background is a pale, clear blue sky.

*Alster,
Nyed &
Älvsbacka*

*"Minnet skall värda vad livet ägde,
Saknaden visa vad döden tog"*

Innehåll

Alsters kyrka

Ewa Sophia Geijer	<i>kv 9 nr 5-8</i>	<i>sid.8</i>
Tore Nylén	<i>kv 14 nr 5-6</i>	<i>sid.11</i>
Bengt Bransell	<i>kv 15</i>	<i>sid.12</i>
Satu Hirvikallio	<i>kv 21 nr 88</i>	<i>sid.15</i>

Nyeds kyrka

Magnus Eriksson	<i>kv 11 nr 14</i>	<i>sid.18</i>
Jonas Gustaf Lindbom	<i>kv 3 nr 26-28</i>	<i>sid.19</i>
Ivar Johansson	<i>kv 8 nr 20-21</i>	<i>sid.21</i>
Hugo Foogde	<i>kv 14 nr 102-103</i>	<i>sid.25</i>
Helge Höög	<i>kv 18 nr 131</i>	<i>sid.26</i>
Elias Hedberg	<i>kv 2 nr 10-11</i>	<i>sid.29</i>

Älvsbacka kyrka

Albin Andersson	<i>kv 6 nr 84B</i>	<i>sid.32</i>
Malvina Hedlund	<i>kv 8 nr 10</i>	<i>sid.33</i>
I Borén	<i>kv 1 nr 8</i>	<i>sid.34</i>
Fredrik Söderberg	<i>kv 4 nr 126</i>	<i>sid.37</i>

Alsters kyrka

Den kyrka som idag finns i Alsters socken är nummer två i ordningen. Den första kyrkan kan mer jämföras med ett kapell. Det finns inga uppgifter om när den första kyrkan uppfördes, men antagligen är det samma som finns omnämnd i jordeboken 1540. 1643 byggdes kyrkan ut, men det dröjde inte länge förrän kyrkan ändå blev för liten. På en sockenstämma 1692 kom en förfrågan till Alsters församlingsmedlemmar om de ville bygga upp en ny kyrka. Förfrågan togs välvilligt emot. Den nya kyrkan invigdes 1696.

Alster kyrka är en korskyrka i trä, och ansågs på den tiden vara ganska stor. Till skillnad från många andra kyrkor har tornet placerats mitt på kyrkan. Detta fick till följd att innertaket inte kunde "himblas", utan fick göras plant. Alsters kyrka är som många andra kyrkor från den här tiden klädd med rödmålade spån. Anders Rank från Filipstad fick uppdraget att basa över kyrkbygget som i sin helhet kostade 1000 daler silvermynt. Alsters kyrkogård har byggts ut flera gånger. Dem senaste tilläggen var på norra och östra sidan. Muren är byggd av Olof Döhle, 1719.

Ewa Sophia Geijer

Kv. 9 nr 5-8

Ewa Sophia Geijer föddes 1840 på Glänne. Hennes föräldrar var Brukspatronen Carl Gustaf Geijer (1804-1860) och Ewa Carolina Geijer (1809-1863). Ewa bodde på Glänne under hela sin uppväxt med sina föräldrar men 1862 flyttade hon till Göteborg med sin mor.

Ewa insjuknar i lungsot och flyttar till Frankrike för att få hjälp mot sjukdomen.

Strax efter sin hemkomst till Sverige insjuknar Ewa igen och dör vid 26 års ålder den 4 oktober 1866. Under sin tid i Frankrike skriver Ewa ett mycket utförligt testamente. I det testamenterade hon sin förmögenhet till välgörande ändamål bl.a. 26000 riksdaler till en uppfostringsanstalt för flickor i Alster. Ewas donation var väldigt genomtänkt, utformad och blev till stor nytta och stor glädje för generationer av flickor som växte upp på hemmet uppe i Alster.

EVA GEIJER

★¹⁴/₁1840 †⁴/₁₀1866

Alsters barnhems stiftarinna

Af församlingen

TORE NYLÉN

★ 25/10 1896

† 2/10 1933

HANS HUSTRU EVA

F. LENNARTSON

★ 13/9 1900

† 14/9 1992

VAD HÄR VI
ÄLSKA ÄGES
BLOTT PÅ LÅN

Tore Nylén

Kv. 14 nr 5-6

Paret Nylén var värddar för lantbrukseleven Sven Rosendahl. Tore Nylén var en känd författare och skrev 35-tal böcker där natur- och romanförfattande i Björby, Värmland placerar honom bland våra stora berättare. Tore Nylén som föddes i slutet av 1800-talet, dog under tidiga 1900-tal, närmare bestämt 1933 och begravdes då vid Alsters kyrka.

”Vad här vi älska äges blott på lån”

Bengt Bransell

Kv. 15

Bengt Bransell var en konstmästare och bruksbyggmästare i Värmland. Han föddes 1758 i Nordmark och dog 1821 i Alster. Hans far Johan, f. 1721 i Brandsbol var även han konstmästare.

Bengt var gift med Anna Gustafva Forsell, f. 1770 i Karlstad. Anna dog i Alster 1821. Bengt och Anna fick nio barn tillsammans, sex av de barnen föddes i Öjering och de tre sista på Glänne där paret bodde tills de dog.

Ett av dessa nio barn hette Christina Gustafva f. 1800 gift med Jan Fröding f. 1791. Paret gifte sig 1821 och fick en son som hette Ferdinand. Ferdinand och hans hustru Emilia f. Agardh fick fyra döttrar och en son. Sonen döpte de till Gustaf Fröding. Gustaf och hans systrar tillbringade mycket av sin barndom hos deras farmor Christina i Gunnerud fram till 1872. Det är under den här tiden Gustafs bästa och finaste dikter har sitt ursprung.

HAR HEDER
HONSBÄSTÄRES
UG

VERMLANDS LÄN
BENGT BRANSELL

FÖDD 20 JUNI 1850
DÖD 10 MARS 1911
SÖTT

USS ALSKÄDE HUSTRE

ANNA GUST FORNSELL

FÖDD 11 JUNI 1850
DÖD 21 JUNI 1911

SÖTT

Satu Hirvikallio

Kv. 21 nr 88

Ett minnesmärke till ett litet barn som begravdes i sitt grannland står i Alster kyrkogård. Flickans mamma och hennes tidigare födda barn kom till Karlstad under finska kriget. Flickan som föddes i Karlstads lasarett 17 januari 1945 och fick namnet Satu Anna-Maria Hirvikallio och dog sedan, bara några månader gammal, den 26 mars 1945. Under hennes begravning var en finsk krigsinvalid närvarande och översatte ceremonin till finska.

Nyeds kyrka

Nyed fick sitt namn tack vare att ed betyder 'smal landtunga mellan två vattendrag', där emellan Borssjön och Molkomssjön. Anledningen till "ny" är för att socknen inte ska förväxlas med det Ed som redan finns vid Grums. Därav Nyed. Nyeds kyrka är den tredje som byggts på samma plats då de tidigare två träffades av blixten och brann ned. Man började bygga på kyrkan 1703 och den blev klar att invigas omkring tre år senare den 12 juni 1706. Kyrkan är en s.k. korskyrka i trä. I kyrkan finns flera inventarier från 1700-talet, bl.a. predikstolen, altarpopsatsen och kyrkans kororgel. Kyrkan har däremot inget torn med klockor utan en helt fristående klockstapel som även den är från 1700-talet.

Magnus Eriksson

Kv. 11 nr 14

Magnus Eriksson Jonsbyn var Nyeds förste donator.
Han donerade pengar till fattiga barn i Nyed.
Pengarna skulle delas ut vid jul.

”Nyeds förste donator!”

Jonas Lindblom

Kv. 3 nr 26-28

Provinsiällkaren Jonas Gustaf Lindblom var en ädel människovän och även den första läkaren i Molkom.

*”En ädel människovän.
Den första läkaren i Molkom!”*

Ivar Johansson

Kv. 8 nr 20-21

Ivar Johanssons vilja att pengarna från hans arv skulle användas till slöjd och museilokal i Dahlgrenska visthuslängan. Hans önskan blev verklighet och hantverkshuset Dahlgrensgården var färdigt för invigning den 27 september 1992. Det hela hade kostat 400 000 kronor. Lokalen har varit mycket använd som vävlokal för allmänheten och för föreningens textilgrupp. Dahlgrensgården har blivit så populär att de behövde bygga ut lokalerna med sex meter.

*”Var detta ett sista vänligt och milt farväl
livets skönhet till sällskap i döden sände,
eller var det en räddande okänd strand jag
kände nalkas med vågslag och doft min
drunknande själ?”*

Del av dikten ”Döden” av Gustav Fröding

FOOGDE

HUGO

1888 — 1962

MAKAN

MÄRTA

1890 — 1963

Hugo Foogde

Kv. 14 nr 102-103

För snart 100 år sedan började bankdirektören på Sydsvenska bankens kontor i Molkom tillika ornitologen Hugo Foogde (1888-1963) att samla på fåglar. Han konserverade och monterade dem själv. Mest aktiv i sitt fågelsamlade var han mellan 1910 och 1940. Idag finns hans samling på cirka 200 arter, flera utrotningshotade. De är väl bevarade inne på det ”nya” Fågelmuseet i Molkom.

Helge Höög

Kv. 18 nr 131

I denna grav ligger Helge Höög begravd. Han var en sågmästare på Molkoms bruk. Hans finns med på ett gruppfoto i hembygdsföreningens bildarkiv (på samma bild finns hans far med, han var kvarnmästare Gustaf Höög.) Helge var i emellertid mer känd som en kulturperson och en skicklig fiolbyggare. I mer än 40 år byggde han fioler. Eftersom han byggde några stycken om året, så blev det ett antal violiner som han tillverkade. Ett exemplar av hans fioler finns fortfarande bevarat på övre våningen i hembygdsgården. Det material han använde till sina fioler var olika träd som växte i närheten av bruket. Bland annat en omkullblåst lönn som blåste ner i bruksparken i stormen 1933. Det trädet blev resonansbottnar till flera fioler. Flera violinister har provspelat på Helge Höögs fioler och de har givit dem goda omdömen för dess vackra och rena ton.

HELGE

★ 1895

E. FIEDBERG
1871 1911

C. L. ROMAN
1871 1911

A. FIEDBERG
1871

Elias Hedberg

Kv. 2 nr 10-11

Elias Hedberg föddes 22 juli 1768 på Frösked i Nyed. Under sitt liv var han bl.a. Brukspatron och Bruksinspektör på Östanås 1801-06. Hedberg ärvde Laskerud by och såg efter sin far och sålde sedan allt 1836, men bodde kvar där tills han dog 17 juli 1857. Den 9 mars 1836 donerade Elias medel till grundandet av växelundervisningsskola i Nyed. Elias var gift med Margareta Lovisa Elisabeth Roman från Forsnäs. Hon föddes 1783 och gifte sig med Hedberg 22 oktober 1809 på Svedjenäs herrgård. Margareta avled stilla av feber 18 december 1831 på Laskerud.

Älvsbacka kyrka

År 1728 bildades i Älvsbacka en annexförsamling till Nyed på önskan av Henrik Kolthoff som var brukspatronen vid Älvsbacka bruk. Skälet till detta var den långa och ibland svåra resan till moderkyrkan i Nyed. Det färdiga timmerkapellet invigdes 1731 och avskildes 1819 från Nyed och ansågs som en egen församling. Kyrkan revs 1922 och Osvald Almquists som ledande arkitekt börjades ombygget av sten. Kyrkan har såväl utåt som inåt fått inspiration av 1700-talets kyrkobyggande. Altaruppsatsen och predikstolen är gjorda av konstnären Gunnar Torhamn.

Albin Andersson

Kv. 4 nr 84

Urmakaren Albin Andersson 1870 – 1943 Gräsås.

Andersson donerade hela sin kvarlåtenskap till

”ALBA-fonden” (ALB-A = Albin Andersson).

M. Von Schultz berättade att Albin Andersson var en tusenkonstnär som lagade och tillverkade klockor.

Han lagade pengar, före tejpens tid, med hår. Han

lagade också cyklar m.m. Han hjälpte alla med att

laga dåtidens tekniska hjälpmedel. Älvsbacka kom-

mun reste vården.

Malvina Hedlund

Kv. 8 nr 10

Distriktsbarnmorskan Malvina Hedlund 22/12 1885
– 4/3 1954.

I Borén

Kv. 1 nr 8

I Borén föddes 1791 och blev Comminister 1820, han var en nitisk lärare och allvarlig i ordning, som det också står på han gravsten. Älskvärd I Umgänge, Trofast I Vänskap, Saknades Han Efter Bortgången, Kärt Minne Kvarlemnade Han, då hans död 1833. Dess Maka A C Clarström född 14/9 1778 Död 18 (oläsligt). Christus är mitt lif och döden är min vinning, står det på gravstenen.

”Trofast I Vänskap”

J. P. Borein

Minister 1820

Vitisk Särare

J. Ördning

J. Umgänge

st. J. Wänisk

es Han Ester. P.

FREDRIK
SÖDERBERG

FAMILJEGRÄV

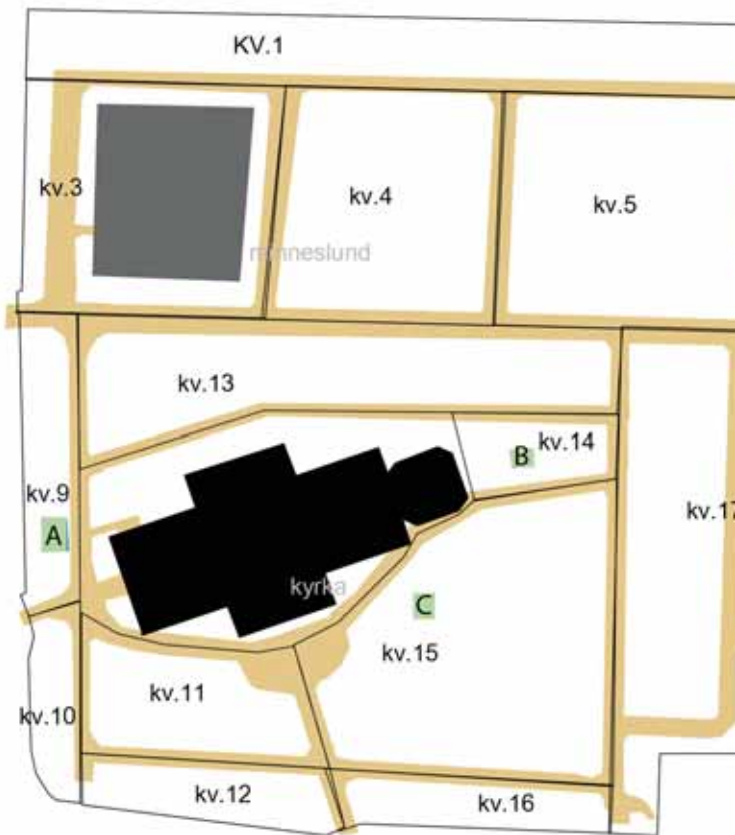
Fredrik Söderberg

Kv. 6 nr 126

Enligt gravboken föddes Fredrik Söderberg 1886 och avled 1944. Hans yrke var kyrkovaktmästare. Hans hemförsamling var Falu Kristine församling. På gravstenen finns en symbol med två korslagda pilar, troligtvis är den symbolen Dalaregementets vapen som användes mellan åren 1625-1994.

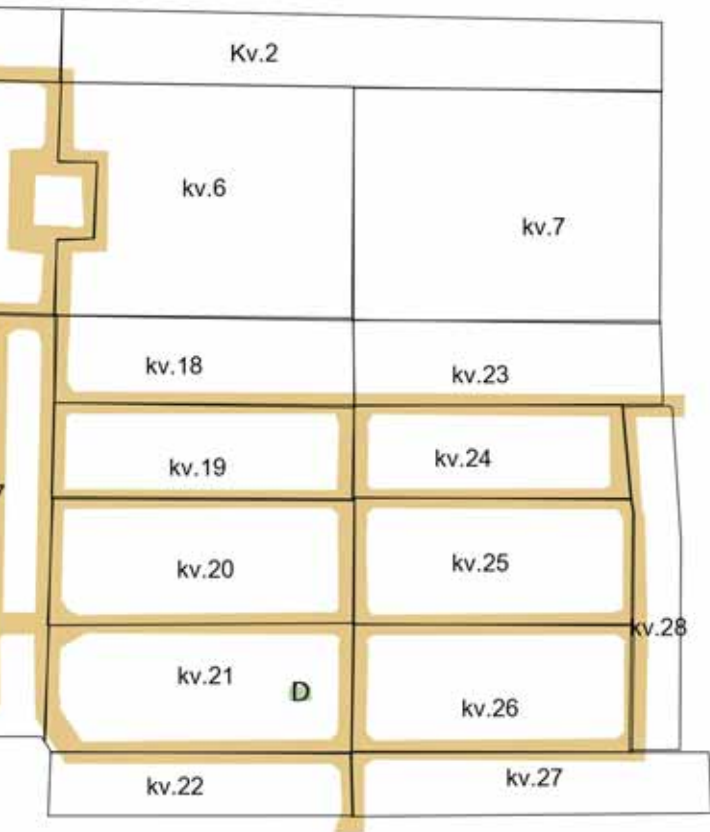
Alsters kyrkogård

A:5-8

B:5-6

C:Kv15

D:88

Nyeds Kyrkogård

A: 14

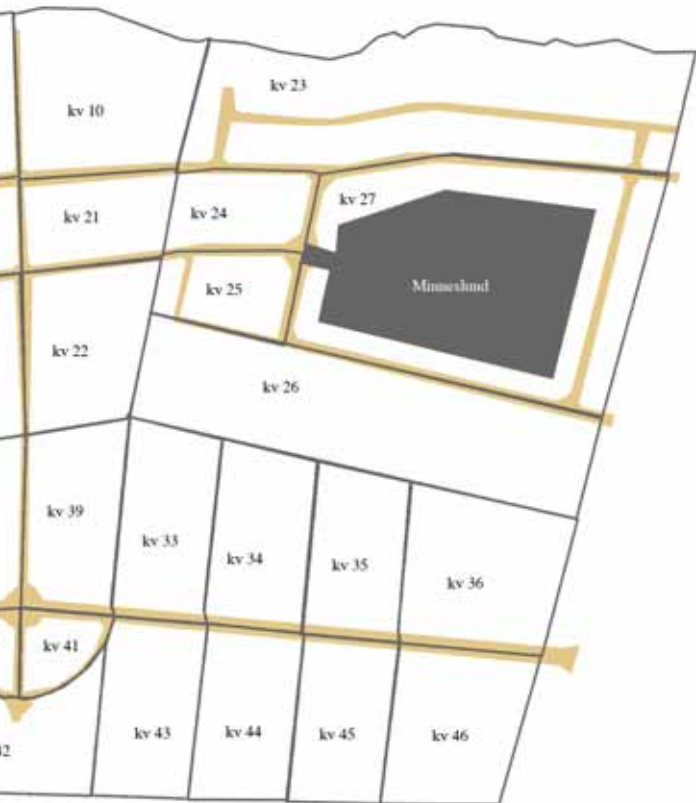
B:26-28

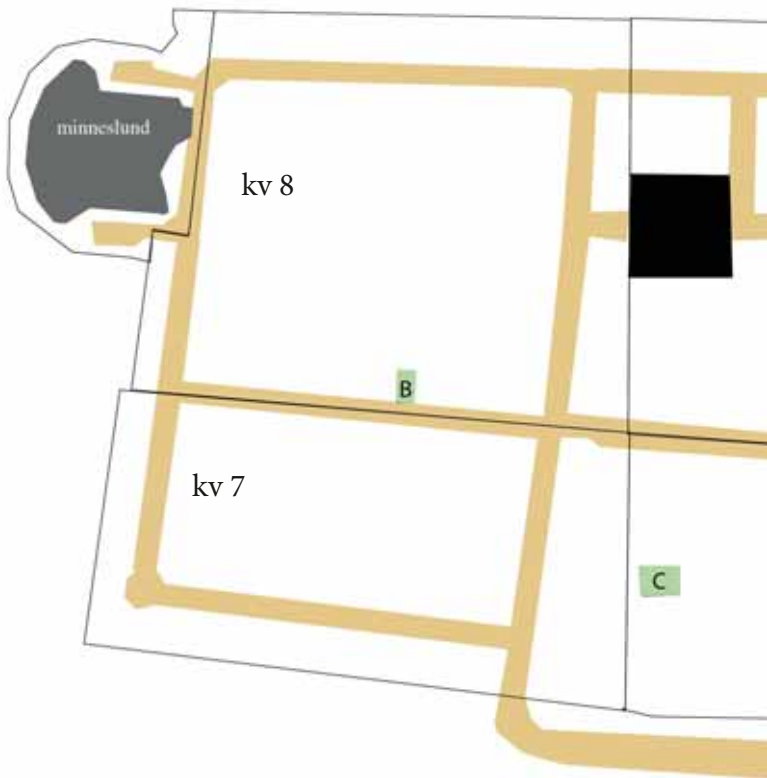
C:20-21

D:102-103

E:131

F: 10-11

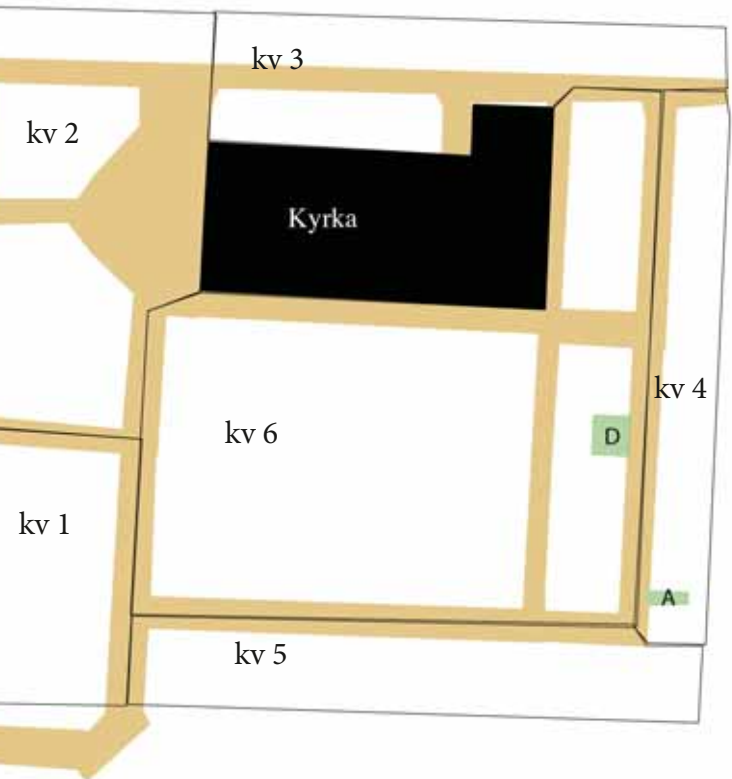
Älvsbacka Kyrkogård

A:84B

B:10

C:11

D:126

Källförteckning

Alsters kyrka:

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=655491>

Nyeds kyrka:

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=639907>

Älvsbacka kyrka:

sgis.lst.se/texter/kulturmiljo/kyrkom/alvsbacka.pdf

Information från Kyrkogårdsförvaltningen.

MPC 2011-11-21

Mediepedagogiskt Center, Sundstagsgymnasiet, Karlstad.

Foto: Lovisa Ekwall, Beatrice Grenard & Ronja Söderlund

Grafisk utformning: Alexandra Ljungberg & Saara Ronkainen

